

Yavaş-yavaş kobaklar erinä erleşerlər

Taa bildir lââzımdı olsun Gagauziya Halk Topluşuna seçimnär, ama, türlü nestelär buna karşı bulup, merkez kuvetlär seçiminerin olmasını köstekleer. Bu uurda bitki uydurma şey – GHT seçimneri Moldovanın düştürilmiş Seçim kodeksına görä lââzım yapılınsın hem onnarı Moldova Seçim Komisiyası yapısın lââzım.

Ama Kişinev susêr, ani Moldovanın düştürilmiş Seçim kodeksını hazırlar-kana, zakona görä, lââzımdı esaba al-sınar onu, ne deer bu uurda “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakon, Moldova Konstitütiyasının 111-ci statyası hem Gagauziyanın Temel Zakonu. Ama esaba almadılar.

Kantara atarak onu da, ani bitki vaktılar memleketin presasında peydalanêrlar türlü eriflär dä söleerlər, ani Moldovanın eni administrativ düzeninin kabledilmesinnän, bünkü biçimdä Gagauziyayı yok etmää lââzım, kobaklar erinä erleşer.

X-cu “Prost olmak” festivali geçti

Komrat kasabasının Kultura evi meydanında Küçük ayın 21-dä geçti X-cu “Prost olmak” festivali, angısı bakılêr Bük oruca (Paskellâ orucuna) girmää deyni hazırlanmakta Piinir aftasının son günündä.

Festivalindä pay aldılar Komrat Kultura evin yaratmak kolektivları hem çok musaafirlär, ani bu yortuya geldilər.

Şen havalardan, oynunnardan hem türkülerdän kaarä, adetä görä, o günü masalar da kuruldu, neredä büyük ikramnar vardı. Onnarın arasında, belliki, kırmalar, akıtmalar, türlü tatlılıklar.

Festival şen hem meraklı geçti hem taa bir kerä gözäl adetlerimizi dünneyä gösterdi, doldurup insannarın cannarını sıcaklıklar hem açık duygularlan.

“Düz Ava” ansamblisinin 55-ci hem Semön POMETKONun 75-ci yıldönümneri

Küçük ayın 7-dä Komratta Kutlanıldı Semön POMETKO adını taşıyan kıymetli “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinin 55-ci yıldönümü hem onun kurucusunun hem ilk öndercisinin Semön POMETKONun 75-ci duuma yılı. Küçük ayın 17-dä dä, Komrat Mihail ÇAKİR adına pedagogika kolecinde oldu prezentaşıya “DÜZ AVA”: SEKİZİNCİ NOTA – SEVGİ” kiyadına, angısı maasuz hazırlandı bu yıldönümünär için. *5-ci sayfada*

“2026 Komrat Kuboo”na serbest güreştä turnir

Küçük ayın 21-dä Komratta geçti “2026 Komrat Kuboo”na serbest güreştä I-ci halklararası turnir, angısını hazırladı Komrat kasabasının Munişpiy Sport Şkolası (MŞŞ).

Pek gözäl hazırlanmış bu güreş yarışmasında, Gagauziyadan hem Moldovadan kaarä, pay aldılar Armeniya, Bulgariya, Greşya, Gruziya, KKTC (Poyraz Kıpra Türk Respublikası), Kosova, Makedoniya, Romıniya, Türkiye hem Ukrayna devletlerindän 240 körpä hem genç güreşçi.

“2026 Komrat Kuboo”na serbest güreştä I-ci halklararası turnirin ofişal açılışına katıldılar hem sportsmen-narı selämnadılar Komrat kasabasının primarı Sergey ANASTASOV, Komrat primariyanın Sovetin başı Georgiy KISSA, Komrat kasabasının Munişpiy Sport Şkolasının (MŞŞ)

direktoru Gavril TULBA, Gagauziya Halk Topluşu geçti Baş Nikolay ORMANCI, Gagauziya İspolkomun azaları, Komrat Türkiye Respublikasının Başkonsulun yardımcısı Süreyya GÜLVER, Moldova serbest güreş Federatşyasının prezidentin yardımcısı Valeriy ZABOLOTNİY, serbest güreştä Dünnä hem Evropa çempionu Viktor PEYKOV, serbest güreştä Dünnä hem Evropa çempionkası İrina RINGAÇ, başka anılmış sportsmen-nar hem trenerlar, cümne hem kultura insannarı.

Açılış sırasından hem sportsmen-narın paradından sora “2026 Komrat Kuboo”na serbest güreştä I-ci halklararası turniri çeketti da güreşçilär 16 aarlık kategoriyasında medalilär için güresä başladılar.

Bük hem meraklı güreşlerdän sora, “2026 Komrat Kuboo”na serbest güreştä I-ci halklararası turniri ense-di hem “2026 Komrat Kuboo”nu kazandı Komrat kasabasının Munişpiy Sport Şkolasının komandası. 2-ci er aldı Komrat kasabanın sport lişeyi hem 3-cü eri kazandı Moldovanın Kişinev kasabasının komandası.

KART KISIRAAAN DÜŞÜ

ya da nicä 17 minudun içindä var nicä SIÇMAA Gagauzları, Gagauzluu, gagauzların bin yıllık istoriyasını, haliz gagauz bilim adanlarını, yazıcılarını, resimcilerini, türklüü hem da gagauzların 3 en büyük, en bakılan hem en maanalı milli yortuların ikisini – “Canavar yortuları”nı hem “Hederlez”i

2026-cı yılın Büyük ayın 15-dä Komrat kasabasının bir ŞARAPÇILIK merkezinde salonunda geçti “VI-cı aydnadıcı Kolada buluşmaları”, angısını ortak hazırladılar Gagauziya M. Maruneviç adına Bilim-aaraştırma merkezi hem Komrat bölgesinin popazların birlii. Burayı buyur edildilär sırayı hazırlayan tarafından maasuz seçilmiş kişilär: popazlar, bilim zaametçileri, Kişinevdan musaafirlär, Gagauziyanın bürokratları, politikacılar hem diplomatlar.

Hererdä pek tantalalı metedilän “VI-cı aydnadıcı Kolada buluşmaları”n neetiyydi gagauzların arasında Hristiyanlık paahlıklarını temelleştrimää, ama, doorusundan, bu ölä denilän “AYDINNADICI” sıra kimi erlerdä GAGAUZLARA hem GAGAUZ-LAA katran atmak bir sıraya döndü. Bu uurda en kara katranlık başladı ozaman, açan sıranın tribunasına çıktı Gagauziya bilim merkezinin bilim izmetçiykası Diana NIKOGLO da, ortaya hiç bir dokument koymayıp hem hiç bir dokumental kaynak göstermeyip, 17 minudun içindä, kart kısıraan düşünüyü annadarak, katrannadı hem bokladı Gagauzları, Gagauzluu, gagauzların bin yıllık istoriyasını, köklerimiz hem devletliimizi, milli simvollarımızı, haliz gagauz bilim adanlarımızı, yazıcılarımızı, türklüü, gagauzların 3 en büyük, en bakılan hem en maanalı milli yortuların (“Canavar yortuları”, “Hederlez” hem “Kasım”) ikisini – “Canavar yortuları”nı hem “Hederlez” yortusunu. Merak edennär bunu verilän ssilkanın 1.50’46”-2.07’46” arasında bakabilirlär: <https://www.youtube.com/live/2BahEP-9VwY>.

Hiç bir kerä düşünmädüm, ani bir sürülmedik tarlada var nicä olsun okadar yaldızlık, kendini büyük görmäk hem birini bişeyä saymamak, zerä bileirim, ani bölä bir tarlada var nicä olsun sade koray, böcek otu, çorlan hem pırliga. Bunnar da hiç bir zaman, ateştän kaarä, bişeyä yaramêrlar. Ölä da oldu.

Herliim, ölä denilän “bilim izmetçiykası”, çıkaydı da gagauzlar için hem gagauz kültürası için insancasına GAGAUZ DİLİNDÄ söyleydi, bän pek sevineceydim, ani onun canı yanêr gagauzlara. Ama bu olmadı, çünkü kendisi MAY gagauzça bilmeer hem MAY annamêr, zerä, damarına rusluk girän bu karıcın bakışı hem canı rus oldu için, rus bayraana bayılan hem gagauzluktan atılıp ruslaa başını iildän bu insancık bunu yapmadı, yapamadı, çünkü gagauzça bilmäk hem gagauzluk için yanmak – bu ona deyni yabancı bişey hem kendisini küçümsemäk sayılmaktadır.

Bir dâ ortada var cümnenin önündä

kendisini kliseci hem dinci göztermäk çalışması. O üzerä dâ, sansın kendisi hergün kliseyâ gidärmış gibi, okadardan “hristiyan ruh kendibaşnalı” için “yanmasını” göstermäk. Bu biraz nesteyä benzer, ama...

Şindi inceleyelim hem didelim bu karıcın tribunadan nasaat etmesini hem düşlerini. Kimin bilim çalışmalarına hem kimä ilkin urêr Diana NIKOGLO? Belliki onnara, kim çok yıllar geeri ondan arka oldular: Mihail Nikolaevič GUBOGLUYa, zamanında onu Moldova Bilimnär Akademiyasının Gagauzologiya bölümündä emzirennerä hem büüdennerä Stepan KUROGLUYa hem kendisinin kayınnasına Mariya MARUNEVIÇä. Belliki ona da, kim kendi yaratmalarında GAGAUZLARI hem GAGAUZLUU dünnä uurunu kaldırdı – büünkü günädän geçilmemiş olan büyük resimcimizä Dimitriy SAVASTİNä.

Bilersiniz mi neçin bunnarı yapêr karıcımız? İş belli: bu dört aydnadıcımız büünkü gündä aarettä bulunêrlar da, raametli oldukları için, bu kart kısıraan düşlerinä karşı koyamayacakları hem doorudan cevap verämeyecekleri için.

Buradan ötäâ karıcın sözlerini rusça verecäm, ölä nicä o lafetti, hem da, bekim, kimilerin gagauzçaya yakın çevirmelerini yapmaa savaşacam.

Hepsimiz bileeriz, ani dilimizdän hem kanımızdan kaarä, GAGAUZLARI hem GAGAUZLUU dünnedä tutan 3 milli ana direemiz var: “Canavar yortuları”, “Hederlez” hem “Kasım”. Bu direkleri söktün mü, ortadan kaldırdın mı – gagauzlar hem gagauzluk tuz-buz gibi daalacak.

Sizincä, neyâ ilkin el altından urêr bu karıcık? Doodu – bu DİREKLERÄ.

Onun ilk uruşu, belliki – CANAVARIMIZ. O hiç buruşmadaan, açıktan hem amansız urêr CANAVARIMIZA, angısına gagauzlar binnärlän yıl baş urdular hem angısının Bayraa altında birleşip, kendi devletliinä saabi oldular (burada karıcın rusçası verili ölä, nicä o lafetti):

«Давайте я кратко коснусь того, что касается культа волка... Я сразу хочу сказать, что ошибочно утверждается представление о том, что именно Михаил Николаевич Губогло, наш земляк, он внедрил в сознание массовое тот тезис, что волк является культом, культовым животным у гагаузов».

Kim “predstavlät” edärmış, neredä, nezaman karıcık açıklamêr. Ama sän kendinä bilim izmetçiykası dârsän, lääzım kaynaa gösteräsin: filan kişi, fişman yazısında, bilmäm ne yılda... Bölä sä el dermeni esmesi olêr!

Bir dâ, angı düşündä karıcık görmüş, ani gagauzlarda “Култ волка” için ilkin M.N. GUBOGLU yazêr? Karıcın birazçık okuması-yazması olaydı, o bileceydi, ani gagauzlarda “Култ волка” için taa 126 yıl geeri yazdı gagauzları araştıran büyük rus bilim adamı Valentin Aleksandroviç MOŞKOV, kendisinin 1900-cü yılda çıkan pek önemni temel yaratmasında: “Gagauzı Benderskogo Uezda (Etnograficeskie oçerki i material)”.

Karıcık (M. N. GUBOGLONun bu “Култ волка” sözleri için nasaatını ilerlederäk): «Это совершенно не так. Он, как учёный, он просто обозначил своё видение, изучая эти, так сказать, архаичные элементы, он обозначил своё видение, он только предположил... у предков гагаузов был этот культ... Всё, на этом всё».

Genä sade el dermeni esmesi: neçin diil ölä? Neredä M.N. GUBOGLU söylemiş, ani bu sade “predpolojenie”, sade bir bakış, neredä yazmış bunu, nezaman?

Taa ötäâ karıcık, kendi sözlerini hiç bir şüpâ altına koymadaan, gagauz resimcilerin, yazıcıların, poetların düşüncelerinä, fikirlerinä hem açıklamalarına “fantazirovat etmärk” deer:

«... и уже художники, писатели, поэты начали фантазировать относительно этого образа. И первая такая фантазия, художник имеет

право на вымысел, появляются на полотнах Дмитрия Савастина». Bakın ne gözäl, maamilä surat bişey yapmamış gibi, “vımsel” lafinnan bizi yalancılara attı. Sansın CANAVARIMIZ yokmuş gibi, sansın canavar yortularımız yokmuş gibi, hem, sansın, biz onnarı düşümüzdä çıkartmışız.

Taa ötäâ karıcık annadêr D. SAVASTİNın folklordan resimleri için, neredä Canavar var hem neredä kauş ta var, ama bunar, deer, geçmişin “obrazları”:

«... таким образом художники создают образ прошлого. Волк – это из прошлого, это предки. Кауш – это тоже инструмент из прошлого, на котором играли предки». Bak sän, unutmêr kauşa da dokunmaa!!! Hiç bilmeer, ani kauş, Canavarımız gibi, büün dâ var hem büün dâ yaşêr. Hem “iz proşlogo” dedii zaman, zavalı hiç bilmeer dâ, ani gagauzlar Canavar yortularını bakardılar, nicä büün Paskelleyi bakêrlar! Ama şindi, klisenin baskısına görä onnarı pagın sırasına geçirip, bu karıcıklar beterinä, Canavar yortularımız unutulma hem körlenmä kertiinä getirildi.

Taa ötäâ izmetçiyka, tauun yumırtadan öncä peydalanmasını urgulayarak hem sansın gagauzlar dünnedä hristiyannaadan yokmuş gibi, ortaya koyêr onu, ani ilktän varmış hristiyanlık yortuları da şindi o yortuları gagauz halk milli yortularının üstünä çekärmışik:

«И вот, значит, фантазирует на эту тему, он приходит к совершенно удивительным, мягко говоря, выводам. То есть, он называет Волчьи праздники – это национальные праздники... он всё стягивает, христианские праздники привязывает к той древней языческой основе тюркской, которое никакого отношения к христианским праздникам не имеет. Вернее христианские праздники не имеют к этой тюркской основе никакого отношения...».

Bak sän, taa bir akıllı fikir dâ söledi: belliki, gagauz milli yortuların hristiyanlık bişeyci yok. Ama durun, bunu unuttu söylemää, ani hristiyanlık yortuların gagauz milli yortuların işi var, çünkü onnarı, pagın sayıp, hristiyanlık onnarı yok etmää savaşêr.

Var nicä taa çok bu kart kısıraan düşünüyü açıklamaa, ama son-sonunda hepsi döndü ona, ani Canavar bu gagauzlarda bir uydurmaymış da pek islää yapmışlaar, ana Canavar kafalı bayraamızı ortadan kaldırmışlar da getirmişlär eni bayrak hem eni gerb. Burada bu zavalı karıcık unudêr söylemää, ani o getirilän bayrak hem gerb, gagauzluklan bişeyi olmayan bir slav/rus renkli bayrak hem gerb ta – eski sovet gerbların kopyası:

«... этот культ сыграл роль консолидирующую (из “Култ волка” уокти уе?????), и выступил маркером идентичности гагаузов, как части тюркского мира. Гагаузы обозначили себя, как часть тюркского мира. Волк выполнил эту свою функцию и уже этот символ стал историей».

Bilim hem injeneriya “Mold SEF 2026” konkursunda 4-cü oldular

Moldova Devlet Universitetin “Mediacor” inovaşiya hem kreativ merkezində 2026-cı yılın Küçük ayın 15-dä ödülledilər bilim hem injeneriya urunda “Mold SEF 2026” konkursa katılannarı hem öncüleri.

Bu yıl konkursa 86 proektlan katıldı 68 koordinator üredicilerin 143 üredicisi. Sonuç olarak bu proektların 31-ri milli uurda ödüllendi, 2 proekt sa Moldovayı halklararası konkursa gösterecek. Ödüllenenlerin arasında, Gagauziyadan kaarä, var Aneniy Noy, Belç, Kaul, Kişinev, Orhey rayonların hem kasabaların şkolalarından hem lişeylerindän üredicilər.

Konkursta 4-cü eri kazandılar Kongaz küüyün Süleyman DEMİREL adına Moldo-türk teoretik lişeyin 8-ci “A”

klasta üredicisi Timur KAZAKU hem hep bu lişeyin 10-cu “B” klasın üredicisi Adam ALADOV. Onnarın üredicisi – Kadır DAĞLI.

Bu üredicilər, kendilerinin koordinator üredicisinin kanadı altında, hazırlamışlar “RoboHand” inovaşiya proektını – ilk çift elli robotlu sistemayı, angısının yardımınnan hem “Telegram-Bot” sesli izinnerinnän veriler kolaylık kusurlu insannar hergünkü zametlerini başarsınnar: su döksünär, ekmeeni yalasınnar ya da başka işlər yapınnar.

2025-ci yılda kulturada sonuçlar insan önünä sürüldü

2026-cı yılın Küçük ayın 10-da Komrat Kultura evindä geçti kultura urunda toplantı, neredä Gagauziya kultura Upravleniyası 2025-ci yılda yapılan çalışmaların sonuçlarını inceledi hem nereyi katıldılar Kultura evlerin, bibliotekaların, muzeylerin, muzıka hem yaratmak evlerin hem dä teatruların öndercileri, yaratmak ansambllerin temsilcileri, yazıcılar hem Gagauziya avtonomiyasının başka kultura izmetçileri.

Toplantıda Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA, bir saat nasat ederäk, annattı hem ekrannardan insan önünä sürdü Gagauziyada kultura urunda bir yılın içindä yapıldı işleri hem şanı başarıları.

Selännama hem kutlama sözünnän kultura zaametçilerine danıştı Gagauziya İspolkomu Predsedatelin yardımcısı İlya UZUN da, angısı Gagauziya kultura Upravleniyasının 2025-ci yılda yapılan çalışmalarını pek üüsek uurda buldu. Canabisi urguladı, anı çalışmaların başarılı olması, belli ki, yapıldı, öndä Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA olarak, hepsi kultura izmetçilerin çalışmasınnan hem Gagauziya İspolkomu yardımınnan.

Bundan sora, ştenaya genä buyur edilän Gagauziya kultura Upravleniyasının başı, 2025-ci yılda önemni kultura olaylar urunda ödülleri verdi.

“Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakonuna görä, Gagauziya kultura Upravleniyası tarafından yapılan “Lääzımnı kıyat – 2025” konkursunda nominaşiyalarda ödüllär verildi:

1. “En islää peet toplumu”:

– uşaklara deyni – “Uşaklara deyni peetlär”, avtor Todur MARİNOGLU;
– büükerä deyni – “Kaderimin se-defleri”, avtor Olga İVOGLO;
– büükerä deyni – “Lüzgerä karşı”, avtor Aleksandra KRİSTOVA (Yularji).

2. “En islää proza toplumu”:

– uşaklara deyni – “Gagauz masalları: Masaldan masala”, avtor Todur ZANET;
– büükerä deyni – “Ana-boba evi”, avtor Konstantin KURDOGLO.

3. “Dokumental publiştika” – “Dedelerin diveç sesi”, avtor Konstantin KURDOGLO.

4. “Yılın yazıcısı” Literatúra premi-yası – yazıcı Todur ZANET.

5. “Yardım ödülleri”:

– “Sevdim, severim, sevecäm”, avtor Alöna ERGOGLO;
– “Seslä, canım...”, avtor Kristina KOÇAN.

Sora, Gagauziya kultura Upravleniyası tarafından seçilän 2025-ci yılın en ii kultura kuruluşlarına, kolektivlarına hem anılmış kultura adamlarına özel ödüllär hem “Şükür belgeleri” verildi:

“2025-ci yılda kultura proekt-ların hem inişiativaların ilerlemesi urunda çalışmaklar için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi Kazayak Kultura evinä – direktor Mariya TAKA.

“2025-ci yılda bibliotekaların arasında verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi Çeşmä küüyün cümne bibliotekasına – direktor Anna ŞÇERBAN.

“Uşak muzıka şkolaların arasında 2025-ci yılda en büük başarılar için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi Çadır kasabasının uşak muzıka şkolasına – önderci Olga ŞALAMAK.

“2025-ci yılda “Örnekli” kolektivların arasında verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi “Düz Ava” halk oyunnarı uşak studiyasına – önderciler Nikolay PULUKÇU hem Marina NİKİTOVA.

“2025-ci yılda verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi “D. Tanasoglu” adına gagauz milli te-atrusuna – direktor Mihail GAGAUZ.

“2025-ci yılda verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi resimci Konstantin KELEŞÄ.

“2025-ci yılda verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi Gagauziyanın Resimcilik Regional Galereyasına – direktor Lübov GAVRİLOVA.

“2025-ci yılda verimni işbirlii için” ödül hem “Şükür belgisi” verildi Komrat kasabasının Kultura evin uşak vokal kolektivına – önderci İrina MELKAN.

Ayrıca, Gagauziya kultura Upravleniyası kutladı Avdarma küüyün istoriya muzeyini (direktor – Olga TRANDAFİLOVA) hem Çadır kasabasının Birleşik kultura merkezin direktorunu Janna PAŞALİYI Moldova devleti tarafından kabledilän büük ödüllärlän.

Komrat Devlet Universitetin 35-ci yıldönümünü

2026-cı Küçük ayın 11-də Gagauziyanın Komrat Kultura evində bük hem onurlu sıraylan kutlandı Komrat Devlet Universitetin (KDU) kurulma yılının 35-ci yıldönümünü, angısı başladı Universitetin Rektorluk binasında şanı musafirlerin karşılanmasınan hem onnarın KDUya başı vermelerinnän.

Kutlama sırasında pay aldılar Moldova Prezidenti Maya SANDU, Moldova üredicilik hem araştırma ministerliin devlet sekretari Adriana CAZACU, Türkiye Respublikasının Komrat Başkonsulu Eda GÜÇ hem Moldovada bulunan kimi yabancı devletlerin Bükkelçiliklerin bükkelçileri hem diplomatiya misiyaların temsilcileri, TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Murat ZELAN, Moldova, Ukrayna, Türkiye hem Romıniya Universitetların Rektorları, Gagauziya Halk Topluşun deputatları hem İspolkom azaları, Gagauziya primarları, bilim insanları, universitetin üredicilik personalı hem studentları h.t.b.

Kutlama sırası başladı Moldova Respublikasının, Gagauziyanın, "Gaudemus" hem Komrat Devlet Universitetin Gimnalarından, angılarını çaldı KDU studentların horu.

Sora selännama hem kutlama sözünnän, zalda bulunannara, danıştı

Komrat Devlet Universitetin rektoru Prof. Dr. Sergey ZAHARIYA.

Bundan sora, selännama hem kutlama sözü için, ştenaya buyur edildi Moldova Prezidenti Maya SANDU, angısı urguladı, ani bir millet var sade ozaman, açan o kendi ana dilindä lafeder hem o dili ilerleder. Urgulayarak, ani Komrat Devlet Universiteti avtonomiyamızı ayakta tutan direklerden birisidir, o söledi, ani läzım aarlık vermää romın dilin ürenmesinä dä.

Hep kutlama sözlerrinnän insanlara danıştılar Moldova üredicilik hem araştırma ministerliin devlet sekretari Adriana CAZACU, angısı verdi Ministerliin şanı Diplomnarını KDUun zaametçilerine hem veterannarına: Dr. Tatyana RAKOVÇENAYA; Komrat Devlet Universitetin eski rektoru Prof. Dr. Stepan VARBANA; KDUun kultura hem İncäzanaat kafedrasının lektoruna Tatyana MUTKOGLUYA.

Ştenadan söz tuttular: Komrat kasa-

basının primarı Sergey ANASTASOV, Ukraynanın Odesa bölgesinin Radasının deputatı Yuriy DİMÇOGLU, Komrat Devlet Universitetin "Doctor Hnoris"ı, maestro Konsatntin MOSKOVIÇ, Moldova Universitetların Sovetinin predatel yardımcısı İgor ŞAROV, Romıniya Galaş "Dunerea de jos" Universitetin rektoru Marian BARBU.

Bundan sora ştenaya tekrar buyur edildi Komrat Devlet Universitetin rektoru Prof. Dr. Sergey ZAHARIYA, angısı verdi "Şükür plaketları" KDU-

nun partnörlarına: Tomaş KOBZEYA, Moldovada Polşa Respublikasının Bükkelçisine; Maya DOBREVAYA, Moldovada Bulgarıya Respublikasının Bükkelçisine; Nikolaos KRİKOSA, Moldovada Greşiya Respublikasının Bükkelçisine; Fred DUIJNAYA, Moldovada Niderlanda Respublikasının Bükkelçisine; Eda GÜÇ, Türkiye Respublikasının Komrat Başkonsuluna; Todur ZANETA, akademää, Komrat Devlet Universitetin gimnasının avtoruna; "Düz Ava" türkü hem oyun halk ansamblesine; Adriana CAZACUYA, Moldova üredicilik hem araştırma ministerliin devlet sekretarinä.

Komrat Devlet Universitetin (KDU) kurulma yılının 35-ci yıldönümü kutlama sırasında insanlar vardı nicä tanışınan resim sergisinnän hem o sıra başarılı bir konçertlan.

Not. 1990-cı yılın Orak ayın (iyül) 22-dä Gagauz Halkın Üstolan Kongresi 411 oylan (Kongrestü okadar delegat vardı) aldı Karar kurmaa Komratta Milli universiteti. Sora da, 1991-ci yılın Küçük ayın (fevral) 11-dä, bu universitet Moldova devleti tarafından tanındı da, Komrat Devlet Universiteti (KDU) olarak, bükünkü gündä 35-ci yıldönümünä etişi.

Bunnarı Sovet rejimin dinsizliindän korumaa becerdilär

Gagauziyanın Komrat istoriya hem tarafı aataştırma regional muzeyindä açıldı eni zal – Hristiyanlık bük başı, neredä sergili zulüm hem dinsiz Sovet rejimından saklanan hem korunan klisä eksponatları.

Bu Hristiyanlık bük başında insan önünä çıkarıldı eski ikonalar (kimilerine 150 yıldan zeedä), klisä tertipleri hem kruçalarlan klisä bayrakları hem dä eski Bibliya hem Dua klisä kıyatları.

Hepsi bu eksponatları topladılar Gagauziyada üç muzey temellerini atan (Komrat, Beşalma, Feropontyevka) karı-koca Anatoliy Alekseeviç MARİNOV hem Anna Födorovna MARİNOVA. Söz gelişi, ofițial orak, bu muzey hem onun Beşalma küüyündeki filialı 1969-cu yılın Küçük ayın (fevral) 14-dä MSSRın kultura ministerliin tarafından çıkarılan №82 sırasındaki Emirinnän temelleştirilär.

“Düz Ava” ansamblisinin 55-ci hem Semön POMETKOnun 75-ci yıldönümneri

2026-cı yılım Küçük ayın 7-dä Komrat Kultura evindä kutlandı Semön POMETKO (07.02.1951 – 05.12.1998) adını taşıyan “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinin 55-ci yıldönümü hem onun kurucusunun hem ilk öndercisinin Semön POMETKOnun 75-ci duuma yılı.

Kutlamanın baş programası olarak, “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisi gösterdi kendisinin enilenmiş yortulu yaratmak konçertini.

Bu konçerti hem yortulu sırayı siiretmää deyni, Komrat Kultura evinä o günü geldilär gagauz kulturasını sevän insannar, Gagauziya İspolkomu Predsedatelin yardımcısı İlya UZUN, Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA, Komrat Devlet Universitetin rektoru Sergey ZAHARİYA, Gagauziyanın anılmış kultura insannarı hem zaametçileri, “ansamblinin incäzanaatını sevensär.

55-ci yıldönümü üzerä, Gagauziyanın “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinä, kutlama sözlerdän hem çiçeklerdän kaarä, “Moldova Concert” kuruluşun Diploması verildi.

Biz dä, “Ana Sözü” gazetası olarak, bu kutlamalara katılêrız hem paal hem dä kıymetli “Düz Ava” ansamblimizin kolektivina hem onun yorulmayan önderciykasına Maestro Tatyana ŞÇEGOLEVAya saalık hem uzun yaratmak yolu dileeriz!

““DÜZ AVA”: SEKİZİNCİ NOTA – SEVGİ” kiyadı

Küçük ayın 17-dä Komrat Mihail ÇAKİR adına pedagogika kolecinde oldu prezentaşıya pek gözäl hem büyük maanalı ““DÜZ AVA”: SEKİZİNCİ NOTA – SEVGİ” kiyadına, angısı maasuz hazırlandı Gagauziyanın Semön POMETKO adına “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinin kurulmasının 55-ci yıldönümünä. Bu kiyadın hazırlanmasının hem yapılmasının fikirini ortaya koydu Gagauziya kultura Upravleniyası hem, bir sürü insanın yardımnan hem zaametlerinnän, onu başardı kiyadın hazırlayacı avtoru Anna Harlampiyevna HARLAMENKO.

kultura zaametlerindä veteran Klavdiya Vasiyavna BALABAN, GHT deputatı Nikolay DUDOGLU.

Akademik hem yazıcı Todur ZANET: “Yaşamamda çok kerä gördüm hem annadım, ani te o lafdooru: “nicä geminin adını koyacan, ölä o gemi dä gidecek”. Bän bilmeerim neredän gelmiş bu akıl Semön POMETKOya, SÊMa – nicä biz ona deyardık, ansamblinin adını koymaa Düz Ava. Vardı başka avalarda. Ama Düz Ava koyduunan, bän annêırım, “raat”, “aar”. Şindi bizdä atlêrlar şenalarda. Bän küçükkän, Kongazda, te neredä klisä, “Horu” vardı. Çıkardılar, düz avaya görä oynardılar, hepsi kol-kola, hodul-hodul gidärdilär. SÊM yanılmamış, koymuş bu adı da büün dä “Düz Ava” gemisi gider ileri, götürer gagauz kulturasını dünneyä.

Bän tanıştım SÊMnan taa seksenci yıllarda. Ačan çekettim işlemää “Bucaan dalgasında” hem radioda hem televideniyada, sanardım, ani çok işlär bilirim – bişey bilmämişim. Çaarardım studiyaya bizim ansamblileri. Gelärdilär; studiyada oynardılar, nesä gösterärdilär. Saa olsun rejisör Liliya İvanovna SEKİRERU! Liliya İvanovna açan gördü “Düz Ava”yı, dedi: “Födor İvanoviç, nado pomenät interyer”. Studiyayı yaptı ölä gözäl – nicä “Düz Ava”.

Anna Harlampiyevna, bän açan duydum, ani bu kiyadı hazırlêrsın da annadım ne derinniklerä sän dalêrsın, hiç saklamêırım, hep düşünärdim: çıkacan mı sän bu işin içindän? Çıkacan mı, zerä lüzüm üzlêrlän insannan buluşmaa, lüzüm seslemää, lüzüm onnarı söletmää, lüzüm elemää ne onnar söyleer. Da onnarı ölä koymaa bu kiyada, ani olsun gözäl, da biz utanmayalım, utanmayalım bu kiyattan, zerä biz

utanmêêrız “Düz Ava”dan. Saa olasin.

Gagauziya kultura Upravleniyasına ayırı saa ol deerim, zerä bilerim ne kadar zaamet koydu buna Marina Semönovna SEMÖNOVA hem onun yardımcıları. Tatyana İvanovna ŞÇEGOLEVA, bän bilerim, ani sän dä hep bunun içindäyadin, hep bakardın, yonardın, kimär serä tüflanardın.

Ama son-sonunda, açan bana yolladılar kiyadın elektronniy variantını da dedilär: “yaz birkaç laf bu kiyat için!” Bän beklâmärdim bölä kiyat. Bän beklärdim bir kiyatçık. Ačan açtım ekranda da gördüm ne var, ne kadar zenginnik! Ne mutlu canınıza, ani yapmışınız bunu! Ne mutlu canınıza! Zerä yıllar gider, çok işlär unudulêr. Te onnar, ani yuktular savaşêrlar çıkmaa üzä, battırmaa onnarı, kim vardı.

Bän herkerä deerim, ani saadıcı yapêr koltuklar! SÊMı yaptı koltuklar – kim onun yanında vardı. Herliim büün bu ansamblı varsa, pek sevinerim ona, ani vakidında Tatyana İvanovna ŞÇEGOLEVA almış o bayraa da götürer ileri. Bän bilerim, zor vardı,

zorluklar vardı, büün bu kaynaşmalar vardı, bölmäk vardı, kavga vardı, ama genä dä çıktık. Da büün biz, herlicäm, dârsäk “Düz Ava”, Moldovada mı, Türkiyedä mi, Amerikada mı, neredä olursa olsun, “Düz Ava” dedik mi biz bileriz, ani – bu bizim üzüümüz, bu bizim kulturamız. Hem taa bir iş sölemää isteerim: Tatyana İvanovna, ne kadar da akıllı olsanız, kolektivsiz siz yapamaycınız bu işleri. Onuştan büün şükür ederim onnara, burada oturannara, şükür ederim ştenaya çıkannara hepsiciinä. Saa olsunnar.

Anna Harlampiyevna, kutlêırım seni bu kiyatlan, kutlêırım “Düz Ava”yı bu kiyatlan, Kultura Upravleniyasını. Kutlêırım hepsi gagauzları, zerä sıcak bir kiyat. Nereyi dä gitseniz, kimä dä baışlarsanız – bu bizim üzüümüz. Bu – “Düz Ava”nın üzüü”.

Prezentaşıya zamanında gösterildi Semän POMETKOyu annadan video.

Başarıldı bu sıra “Düz Ava” ansamblisinin ştenadan “Şu baa çotucaan altında” hem “Maavi çiçek” gagauz halk türkülerin çalmasınnan.

Taa sora, biri-biri ardı, ştenaya buyur edildilär: kıymetli “Düz Ava” ansamblinin önderciykası Maestro Tatyana ŞÇEGOLEVA, “Düz Ava” ansamblinin horeografı Viktor GRADİNAR, Akademik hem yazıcı Todur ZANET, bilim insanı Pötr PAŞALI, 55 yıl geeri “Düz Ava” ansamblinin kurulması için ofişal emiri imzalayan hem

Halklararası USARGE'M volontör akıntısı kuruldu

Tükiyenin Konya kasabasında kurulan hem politika dışında olan "Uluslararası Strateji Araştırma Geliştirme Merkezi" (USARGE'M) volontör akıntısı 2026-cı yılın Küçük ayın 7-dä ilk toplantısını yaptı.

USARGE'M toplantısına pay aldılar Türkiyedän, Evropadan, Balkannardan, Orta hem Dou Aziyadan yaklaşık 50 kişi. Onnarın arasında vardılar: Ve-yis GÜNGÖR (Golandiya), Erdoğan

SARAÇ (Makedoniya), İsmail KÖSEÖMER (Bulgariya/Kırcalı), İlhan TAHSİN (Gretiya/Batı Trakiya), Todur ZANET (Gagauzya/Moldova), İvan MANASTIRLI (Ankara "Gagauzlar"

dernä), Abdullah ULUYURT (Tükiye, Ankara), Harun MERAL (Tükiye, Konya), Musa AVCI (Tükiye, Konya) hem başkaları. USARGE'M bu toplantısına Türkiyedän hem dışardan 25 insan Zoom yolunna katıldı.

"Bir başkent her zaman başkenttir" – diyerek, USARGE'M Merkez Başkanı Abdullah ULUYURT urguladı – "USARGE'Min uuru diişän dünnä dengelerini gözlemä, dooru keezleri belirlemä hem toplumda eni bir şafk açma neetinnän kuruldu. USARGE'M – bu yansız, baamsız bir düşüncä kuruluşu olup, ileriya dönük bir kadro akıntısıdır".

Toplantıda incelendi Halklararası USARGE'M akıntısının programası hem yapılacak işleri. Ayrıca karar alındı, ani ötää dooru USARGE'M toplantılarını aşırı devletlerin baş kasabalarında yapmaa.

İvanna BANKOVA raametli oldu

2026-cı yılın Küçük ayın 12-dä raametli oldu Gagauziyanın bilim insanı, filologiya bilgilerindä doktor, doçent, Komrat Devlet Universitetin üürediciykası, Gagauziyanın üüredicilikte şanni zaametçiykası İvanna Dimitrievna BANKOVA.

İvanna Dimitrievna BANKOVA (04.02.1954 – 12.02.2026) duudu Gagauziyanın Dizginca küüyündä. Burada şkolayı başarıp, üürendi Kaul pedagogika uçilişesinde, sora da Kişinev pedagogika institutunda.

1979-1998 yıllarında Dizginca şkolasında rus dilindä hem literaturasında üürediciyka işledi hem 1986-cı yıldan beeri gagauz dilindä hem literaturasında da uroklar verdi.

1998-ci yıldan beeri Komrat Devlet Universitetinde gagauz filologiyası kafedrasında işledi. 2002-ci yılda Moskvadaki dil bilimi İnstitutunda filologiya uurunda doktorluunu başardı.

Gagauz dilindä, orfografiyasında, kurikulumlarında, tablişalarında hem sözlüündä çok zaametleri oldu.

Çalışmaları için devlet uurunda diplomnar, gramotalar hem başka ödüllär kabletti. Onnarın arasında "Mihail Çakır" ordeni da var.

Canbisinin aylesinä hem yakınlarına acızgannumızı bildireriz. Topracı ilin olsun...

Serbest güreşçilerinnän sevin, Gagauziya!

Büük ayın 26-28 günnerindä Kişinevda geçän Moldovanın U-23 hem Küçük ayın 16-18 günnerindä olan Moldovanın büüklär arasında serbest güreşte hem greko-rim güreşindä Çempionatlarında Gagauziyanın Kıpçak küüyündän hem Komrat Regional sport internat-lişeyindän güreşçilär kendilerini pek üüsek uurda gösterdilər.

Büüklär arasında 70 kg kategoriyasında Aleksandr GAYDARLI Moldova çempionu oldu. O açtı kendisinä yolu Arnautluun baş kasabasında Tiranada Çiçek ayın 20-26 günnerindä olacak Evropa çempionatına.

Moldovanın U-23 kategoriyasında serbest güreşte Çempionatında:

Aleksandr GAYDARLI (70 kg), Födör ÇAVDAR (65 kg) hem Dimitriy DUŞKOV (Kongaz, 125 kg) Moldova çempionarı oldular;

Maksim DIMOV (17 yaşında), Sergey KILÇİK hem Dina VİKOL gümüş medalileri kazandılar;

Maksim ÇAVDAR, Vasiliy ORMANCI hem Anna UZUN bronza me-

dalileri kazandılar.

Aleksandr GAYDARLI hem Födör

ÇAVDAR Baba Marta ayında Evropa U-23 Çempionatında pay alacaklar.

Gagauz folklor türkülerini hem muzikasını annadan kıyat

Elimä etişti gagauz kultasının ilgili pek meraklı hem derin varlıklı bir kıyat, ani 2023-cü yılda Türkiyedä çık-

tı – "GAGAVUZ HALK MÜZİĞİ ve TÜRKİYE SAHASI HALK MÜZİĞİ: Benzer ve Ortak Türküler".

Hazırladı bu kıyadı genç araştırmacı Gungör Özgür DURAN, ani, saymayıp zaametini, 2022-ci yılda gagauz küülerini adım-adım gezip, araştırdı, topladı hem inceledi gagauz folklor türkülerini hem muzikasını.

Bu araştırmanın sonucu oldu o, ani Gungör Özgür DURAN büük becerikliklän inceledi 209 gagauz türküsünü hem melodiyasını, notalara geçirdi hem, türk türkülerinnän karşılaştırıp, 224 sayfalık bir bilim kıyadına dönüştürdü.

Pek sevinerim ona, ani "GAGAVUZ HALK MÜZİĞİ ve TÜRKİYE SAHASI HALK MÜZİĞİ: Benzer ve Ortak Türküler" kıyadını hazırlamak için, Gagauziya üüredicilik Upravleniyasının baş zaametçiykası Lidiya OS-

TAŞlan hem onun aylesinnän barabar, yardımcı olduk bu genç bilim adamına kendisi için derindän araştırmalar yapsın hem gagauz folklor türkülerini hem muzikasını büük başarıylan dünneyä tanıtım.

Akademik Todur ZANET

Sayın Todur Zanet'e
Derlemenile sadece Gagavuz halkının sesini değil, bizim ortak belleğimizi de korudunuz. Bu kitap, sizin bıraktığınız izlerden doğdu.
Derin saygı ve minnetle,
Gungör Özgür DURAN 28.09.2025
G. Özgür Duran

KART KISIRAAN DÜŞÜ

ya da nicä 17 minudun içindä var nicä SIÇMAA Gagauzları, Gagauzluu, gagauzların bin yıllık istoriyasını, haliz gagauz bilim adamnalarını, yazıcılarını, resimcilerini, türklüü hem da gagauzların 3 en büyük, en bakılan hem en maanalı milli yortuların ikisini – “Canavar yoruları”nı hem “Hederlez”i

Sonu. Çeketmesi 2-ci sayfa

Я хочу, в принципе, высказать свою позицию, солидарность с тогдашним правительством, в смысле, руководством Гагаузии который инициировали создание нового герба и флага, нынешних символов, официальных символов Гагаузии.

Bak sän, bir karıcık, ani yoktu gagauzların arasında, açan biz ter-kan içindä kurardık devletliimizi, açan herbir küüdän hem kasabadan ayrılan deputatlar kabletilär Canavar milli simvollarımızı da o simvolların altında devletliimizi hem kendiliimizi koruduk, pek kolay atêr GEÇMİŞÄ onnarı, da “solidarnosti” gösterer, onnarlan kimin bobaları hem däduları sovet zamanında GAGAUZLUU ezdiilər, gagauzları zorlan açlıktan kırdılar hem Sibirlerdä çürüttülär, hristiyan kliselerimizi kapadıp, yıktılar, da o kliselerin erinä antihrist ideologiyasını soktular, onnarlan (*neredü senin hristiyanun, mari???*), kim sora, daalan Komünist partiyasının sıcak erlerindän kırladıldılar da gelip, kırdılar CANAVARIMIZI hem bütün halktan seçilän 411 onbir deputatın kararını, yok ettilär bizim Gök maavi Canavar kafalı hem horozçuklu bayraamızı.

Bak sän nicä bu zavalı karıcık, yaltak hem tatlımsı bir seslän, bizi CANAVARIMIZDAN koparıp, mankurtaa döndürer!

Gagauzları hem GAGAUZLUU dünnedä tutan 3 milli ana direklerden birisini – “Canavar yortuları”nı – sıçtıktan sora, izmetçiyka tutundu sökmää ikinci milli direemizi da – Hederlez yortusunu:

«... вот тут тоже есть один момент, на которое следует обратить внимание – название Хедерлез. Что такое Хедерлез? Оно состоит из двух имён: Хыдыр и Ильяс. Эти имена исламских пророков Хыдыра и Ильяса. Следует сказать, что предки гагаузов приняли православие во второй половине XI-го века. Это, в принципе, уже установлено. И, когда османы покорили Балканский полуостров, предки гагаузов уже были православными христианами». Durun, mari, “кем установлено”? Kim ustanovit etti? Sän mi? Bu neredä yazılı? Neredä dokumentlar: çıkar da göster, zerä başka türlü bu genä kart kisiraan düşünä döner.

«Название Хедерлез проникло в язык гагаузов, тогдашних гагаузов, посредством турецкого языка. И оно является арабским. ... Вполне вероятно, и я могу это утверждать, что этот праздник Хедерлез назывался Днём святого Георгия, до того, как османы покорили Балканский полуостров».

Of, zavalı Hederlez yortumuz! Karıcık hiç bilmeer dä, ani Hederlez yortusu

– bu din yortusu diil! Da o üzerä Ay Görgi günü yok nicä olsun.

Hederlez – o bir tabiat yortusu, yılın yaz payının çeketmä yortusu! Sän dersin: “Hederlez – bu Ay Görgi günü!” Bekim Ay Görgi günü – bu Hederlez! Çünkü klisä kalendarinä görä Ay Görgi Hederlez günümüzä düşer da onuştan Hederlezi Ay Görgiyä çekersiniz. Bunu da düşünmedin mi, mari?

İslam için söyleyäräk, karıcık utanêr demää, ani bu yortu, ona görä, Hederlez musulman yortusu. O, kıvırıp, **musulmannı arablan diıştırir**. Neçin acaba? Arablarda neçin sä Hederlez yortusu yok, ama var o yortu sade o milletlerdä, kim binnärlän yıl tabiatlan bilä yaşêr, kim bakêr onu taa hristiyanlık hem musulmannık dünneyä gelmediindän beri: gagauzlarda, Türkiye türklendä, tatarlarda. Okuma-yazmak bilmemäk güçlü bir iştir!

Daavacı gibi, “*VI-cı aydınadıcı Kolada buluşmaları*” tribunasından hepsinä sud kesän hem hepsini üuredän, bu karıcaa canım pek acıyêr. Deyeceydim: zavalı, çoktan kopmuş köklerinden! Ama kökleri yokmuş ki! İslää seslärseniz bu insancın nasaatını, duyêrsınız hem ba-

kışından görersiniz, ani o kimär kerä başka türlü düşüner, ama ürkünüp o düşünmesindän, aazından düşüncelerinä uymayan başka lafları saçêr.

Bu incelemeleri hem elemeleri yapararak, geldim bir fikirä: hiç şüpeniz olmasın, ani tezdä bu karıcık 3-cü milli ana direemizä dä – Kasım yortusuna – salacak hem, ne yazık ki, onun da üstünä sıçmaa savaşacak.

Şindi, diil bir kerä siiredip hem sesleyip, kendisinä bilim izmetçiykası deyän bu zavalı karıcın kart kisiraan düşünü, isteirim sormaa: “Gagauz milletinä deyni, sän kimsin, mari! Sän, gagauz dilini, adetlerini hem kulturasını bilmeyän, gagauzluu duymayan hem gagauzluktan annamayan bir nestä, neredän üstünä alêrsin BÜÜK hem binnärlän yıl dünnedä yaşayan GAGAUZ halkını üüretmää, hem onun ne yapasaana hem yapmayasaana izin vermää hem karar kesmää. Sän ne çıkmadın da söläysin bu düşlerini gagauz dilindä da ozaman, bekim, inanaceydım, ani senin canın yanêr gagauzlara hem gagauzlaa. Bölä sä, sözlerin cada-loz ötän boş laflar.

Ne kalkmadın da söyleyisin tribuna-

dan, ani, senin yardımınan da, türlü rus, grek, bulgar hem romın baskılarınan (bu baskıların arasında var Grek, Romın, Bulgar kliselerin baskısı da!) gagauzlar yok olmak kertiinä getirtilär. Ne sölämedin, ani Gretyada, hem Bulgariyada gagauz MAY kalmadı, Romınıyada da – HİÇ kalmadı. Ne sölämedin?! O yabancı dillär hem din baskıları olmaydı, büün, içinä Balkannarı, Ukraynayı hem Romınıyayı alan alanda, gagauzların sayısı, neredä sä 5 milyon insan olaceydi. Sän ne kalkmadın da söyleyisin bunnarı, mari?

Sän, mari karıcık, o tribunadan savastın kendi dindarlığını göstermää. Ama dindarlık – bu Göktä Bobanın emirlerine uymak. O emirlerin birisi dä – YALAN SÖLÄMÄ! Sana deyni, mari, bu emirin rusçasını da yazêrim: «*He произноси ложного свидетельства на ближнего твоего*». Neçin sä senin dindarlığın bu emirä uymêr. “Bilim” yazılarında yalan yazêrsın, sokaklarda yalan gezdirersin, te o sokak şeyleri hem nesteleri gibi. Bundan da senin nasaatında var başka iş ta – diil ikiüzlülük, ama madaralıklan maskaralık ta.

Sän söyleysin, ani gagauz dilinä

getir mari-i-i marê, argument getir!

Senin “*VI-cı aydınadıcı Kolada buluşmaları*” tribunasından bu 17 minutluk nasaatın gösterdi nicä 17 minudun içindä var nicä SIÇMAA Gagauzları, Gagauzluu, gagauzların bin yıllık istoriyasını, haliz gagauz bilim adamnalarını, yazıcılarını hem resimcilerini, türklüü hem da gagauzların 3 en büyük, en bakılan hem en maanalı milli yortuların ikisini – “Canavar yoruları” hem “Hederlez” yortusunu. Çirkin!

Siçmaa onnarı, kim kurdu Gagauz Respublikasını, onnarı, kim Canavar bayraa hem Gerbı altında devletliimiz için canını verdi hem kanını döktü, kim demir yolun relsalarında durdu, kim bükülmedi hem verilmedi.

Siçmaa onnara, kim Canavar bayraa altında bire-bir kalktı da kırlarada, suuklarda, yaamurlarda volontörlara karşı güüsünü koydu.

Siçmaa bütün Gagauz Milletini, ani Canavar kafalı Bayraamızı için, Canavar yortularımız için, haliz köklerimiz için ozamannar kurban olmaa hazırıldılar.

Da şindi sän, mari karıcık, onnarlan, kabledildiktän dört yıldan sora milli Canavar simvollarımızı diıştırrenärlän, bir sıçan deliindä, dädusunun yanında saklanarkan, şindi hiç utanmadaan, kof hoduluunnun üüektän hem yaldızlından baş dönmesinnän bizi bataklaa sokup, Canavarımızı boklaa atıp, kaldırêrsın elini bizim en AYOZLU MİLLİ SİMVOLLARIMIZA mı? Kimsin sän, mari-i-i marê? Kimsin sän bir milleti yok olmak yoluna sokmaa hem bizi nesoyşa yola koymaa, mari?

Bän şindi şaşmêrim buna, zerä yok ne beklemää ondan, kimin Gagauzlardan hem Gagauzluktan kusacaa kalkêr. **Bän şaşêrim ona, ani “VI-cı aydınadıcı Kolada buluşmaları” vakidında zalda bulunan hem kendilerini gagauzlardan sayan hiç birisi durgutmadı senin bu batakl selini, bu katrancılık cadı düününä karşı koymadı! Bän şaşêrim ona, ani onnar yuttular hepsi bu mindarlığını, yutkundular da, bir umursuz, yollandılar KENDİ işlerini.**

Bän şaşêrim ona da, ani bir nestä karıcık içindä GAGAUZ halkına, GAGAUZLA hem gagauz kulturasına bu kadar kinnik hem miskinnik var. Bekim da yok neyä şaşmaa?!

Taa bir kerä sorêrim: kimsin sän, mari, binnärcä yılık GAGAUZLUU silmää hem GAGAUZ milletini yok olmak yoluna sokmaa? Gagauzlara hem Gagauzluk için sän ne fayda getirdin, mari? Sän kimsin, mari-i-i marê?

Akademik Todur ZANET, yazıcı, poet, türkolog, folklorcu, ençiklopedist, araştırmacı, Gagauz Milli Gimnannın avtoru (22.07.1990), “GAGAUZLUK: Kultura, Ruh, Adetlar” ençiklopediyalı bilim ki-yadını hem 6 tomnuk “Büük gagauzçarusça sözlük” ençiklopediyalı sözlüünü hazırlayan, “Gagauzlar hem Gagauzluk” hem “Gagauz Milli Yortular” bilim filmnarını yapan, 3 tomnuk hem dört dildä olan “Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması/Preservation of the Endangered Gagauz Language and Cultural Traditions in Moldova /Salvgardarea limbii și a tradițiilor culturale găgăuze în Moldova / Сохранение исчезающего языка и культурных традиций гагаузов в Молдове” bilim kiyaatların avtoru.

Gagauziyanın 3 ansablisinâ eni köstümnar baaşlandı

“Altın çöşmä” ansablisinâ mayıl hem gözâl köstümnar

2026-cı yılın Büük ayın 26-da Kongaz küüyün “Altın çöşmä” örneklı uşak oyun ansablisinâ Gagauziya kultura Upravleniyası baaşladı 20 takım (10 kız + 10 çocuk) ştena köstümü, angıları dikildi Gagauziyanın kultura için ayrılan bütetin paralarinnan.

Köstümnarı baaşlamaa deyni Kongaza maasuz geldi Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖ-

NOVA, angısı bütün ürektän kutladı “Altın çöşmä” ansablinin azalarını bu mayıl hem gözâl enilenmäklä.

Bundan kaarâ ştena köstümnarını vermäk sırasında pay aldılar Kongaz küüyün primarı Mihail ESİR, “Altın

Çöşmä” uşak oyun ansablisinin kurucusu hem öndercisi Viktor GRADİNAR, Kongaz küüyün Kultura evin direktoru Matrona HRİSTEVA hem, belliki, “Altın çöşmä” örneklı uşak oyun ansablinin kimi artistleri.

Kongaz küüyün “Altın çöşmä” örneklı uşak oyun ansablisi kuruldu 2011-ci yılda. Onun diişilmâz öndercisinin Viktor GRADİNARın zaametinnän hem temeldä taa çok Todur ZANET adına teoretik lişeyin türencilerindän oluşun bu ansampli, artık oldu Gagauziyanın en anılmış ansablilerindän birisi.

Ansampli Gagauziyayı hem gagauz kulturaasını gösterdi türlü respublikalı hem halklararası festivallerdä, diil bir kerä tanıştırap kendi incäzanaatinnän Belarusiya, Greşiya, Moldova, Türkiye, Ukrayina gibi devletlerin siiredicilerini.

Büünkü gündä ansamplidä 5-18 yaş arasında olan 95 uşak pay alêr.

Dizgincä “Birlik” oyun ansablisinâ

Gagauziyanın kultura için ayrılan bütetindän, Gagauziya kultura Upravleniyası hazırladı hem diktirdi Dizgincä küüyün “Birlik” uşak oyun ansablisinâ 20 takım (10 kız + 10 çocuk) gagauz milli zenginniklerini içinä alan ştena köstümnarı.

“Birlik” uşak oyun ansablisinâ bu pek gözâl hem da kıvrak köstümnar takımınarını baaşlama sırasına, ansablinin kolektivindän kaarâ, katıldılar Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA, Dizgincä küüyün primarı Vasiliy KAPSAMUN

hem ansablinin öndercisi Genadiy RATKOV.

Büünkü gündä Dizgincä küüyün “Birlik” uşak oyun ansablisindä pay alêr 36 uşak, angıları, kulturamıza izmet ederäk, kendi talantlarinnän gagauzları dünneyä tanıdêrlar.

Beşgöz “Dernek” folklor ansablisinâ

Büük ayın 30-da Beşgöz “Dernek” folklor ansablisinâ Gagauziya kultura Upravleniyası tarafından baaşlandı 11 takım gagauz milli köstümnarı.

Beşgöz küüyün “Dernek” folklor ansablisinâ bu büük ikramı yapmaa deyni, Gagauziyanın kultura için bütetindän para ayırıldı hem Gagauziya kultura Upravleniyasının zaametinnän proekt ashya çıkarıldı. Onuştan da, ansambliya köstümnar baaşlılarını vermää deyni, bu küüyün Kultura Evinä geldi Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA, angısı tatlı laflarlan kutladı

“Dernek”çileri hem onnarın öndercisi ni Varvara Dimitrievna EFTENİyi.

Biz dä kutêêrız Beşgözü hem Gagauziyayı bölä kıvrak, yakışıklı, gercik, kauklu hem seçkin milli köstümnarın ortaya çıkmasinnän! Sarp Gagauziya kultura Upravleniyası bu kıvrak zaametleri için saa olsun! Siz dä, “Dernek”çilär, bu gözelliklä bizi, gagauzları, hererdä metinnäyin hem Gagauzluumuzu ilerledin.

Adamnar köklerini unutmêêrlar: Vengriyada basıldı Orhon yazılarinnan maasuz para

Bıldır Vengriyada bir kişi tarafından basıldı 5 000 taanä bakır para, angılarına türklük istoriyasının en önemni Orhon yazıları koyuldu (Vengriyada bu yazılara “Rovásırás” damgaları) (“Runik yazıları”) deerlä).

Gagauzlara da isteeriz taa bir kerä sölemää: Unutmayalım, ani Vasiliy RADLOVun ürencisi Valentin Aleksandroviç MOŞKOV Orhon yazılarını yaratan halk için bölä yazdı: “Demeli ki, bütün bu açıklamalardan var nicä karar almaa ani, o halk, kimindi Orhon yazıları, rus letopislerinin “torki” yada “uzı” halkı hem gagauzlar – hep o halktır. Onun adı Oguzlar – türk yada torki adlı büük bir halkın sadä bir soyunun adı...”

“ANA SÖZÜ” Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

Gazeta “Universul” basım evindä basilêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 295

İndeksi - PM – 21358

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com